

“Azərbaycan xalqının özünü, öz dövlətini qoruya bilən əsgərləri, zabitləri, ordusu var”.

AZƏRBAYCAN ORDUSU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MÜDAFİƏ NAZİRLİYİNİN ORQANI

Qəzet 1992-ci il fevralın 11-dən çıxır 31 mart 2021-ci il №24 (2532) <https://mod.gov.az> Qiyməti 30 qəpik

Azərbaycan Ordusunun yazdığı qəhrəmanlıq tarixi əsrlər boyu yaddaşımızdan silinməyəcək

Sentyabrın 27-də Ermenistanın hərbi təxribatlarına qarşı əks-hücum əməliyyatı ilə başlayan və noyabrın 10-da düşmənin təslim olmasından ilə nəticələnən İkinci Qarabağ müharibəsində ölkə Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi altında rəsadətli Azərbaycan Ordusu xalqımızın Zəfər salnaməsini yazdı.

Dövlət başçısının qəti iradəsi və müdrik xarici siyaseti, ordumuzun qəhrəmanlığı və şücaəti, xalqımızın birliyi və həmrəyliyi nəticəsində erməni işgalçıları həm hərbi, həm də siyasi meydanda ağır məglubiyətə uğradıldı, Böyük Qələbə qazanıllaraq tarixi ədalət bərpa olundu, xalqın inamı özüne qaytarıldı. 44 günlük müharibə təkcə bölgənin hərbi-siyasi həyatı üçün deyil, həm də beynəlxalq təhlükəsizliyin təminatı üçün müsbət tendensiyadır.

Azərbaycanın qələbəsi Qafqazda və ümmüklilikdə, regionda terrorçu və faşizm rejiminin süqtuna səbəb oldu. Ölkə başçısı İlham Əliyev noyabrın 25-də Kəlbəcər rayonunun işğaldan azad olunması münasibətile xalqa müraciəti zamanı bu barədə demişdir: "Mən bir daha deyirəm və hər dəfə deyəcəyəm, bizim Qələbəmiz təkcə Ermənistən dövləti üzərində əldə edilmiş qələbə deyil, biz ermeni faşizmini məhv etdik".

Ölkəmizin Dağlıq Qarabağ və ətraf ərazilərində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə erməni işgalçıları üzərində qazandığı herbi-siyasi Zəfər xalqımızın çoxəsrlik tarixinin ən böyük hadisəsidir. Tarixin ən müxtəlif dövrlərində azərbaycanlıların iştirak etdikləri müharibə və yürüslərdə qazanılmış qələbələrdən heç birində Azərbaycan faktoru indiki qədər mühüm yer tutmayıb, ümummilli əhəmiyyət kəsb etməyib.

Qələbə nəticəsində builkı

Novruz bayramını xalqımız böyük sevinc və yüksək əhval-ruhiyyə ilə qarşılıdı. Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı olan Şuşadan, Cıdır düzündən xalqımızın haqq səsini qətiyyətə dünya ictimaiyyetinə çatdırıban, ən mötəbər kürsülərdən "Qarabağ Azərbaycandır!" deyən ölkə Prezidenti İlham Əliyevin bayram tonqalı ətrafında böyük qurur hissi ilə "Şuşa sən azadsan!", "Şuşa Azərbaycandır!", "Qarabağ Azərbaycandır!" deyərək, bir daha işgalçı dövlətə layiq olduğu ye-

ri göstərməsi xalqımızın qəlbini iftixar, qurur hissi ilə doldurdu.

Tarixi və şanlı Zəfər - dəmir iradənin, yenilməz qətiyyətin, monolit birliyin və ordumuzun qələbə əzminin nəticəsidir. Azərbaycan xalqı bugündə 30 ilə yaxın müddət ərzində gözləyirdi, 30 ilə yaxın müddət ərzində Ali Baş Komandanın əmrini gözləyirdi. Azərbaycan xalqı öz böyüklüyünü göstərdi, yüksək mənəvi ruhunu göstərdi. Bu Qələbənin səbəbkəri da Azərbaycan xalqidir. Biz birlik, ira-

də, əzmkarlıq, milli ruh göstərərək tarixi missiyamızı yerinə yetirdik.

Birlikdən güc alan Azərbaycan Ordusunun işğal altındakı ərazilərimizin azad edilməsi uğrunda yazdıqları qəhrəmanlıq tarixi əsrlər boyu yaddaşımızdan silinməyəcək. Vətən mühəribəsində dövlətimiz və ordumuzun əldə etdiyi müvəffəqiyyətlər, qazanılan Qələbə hər birimizə misilsiz qurur hissi bəxş edir.

"Azərbaycan Ordusu"

Birgə Monitorinq Mərkəzində Novruz mətbəxi təşkil edilib

2-ci səhifədə

"Hazırlılı və peşəkar ordumuzun karşısındada tab getirə bilmədilər"

4-cü səhifədə

Qoşunların döyüş təminatının bir növü də kimya təminatı və kütləvi qırğın silahlarından qorunmaqdır

5-ci səhifədə

Tariximizin qanla yazılan səhifələri

6-cı səhifədə

Müdafıə naziri bölmələrin döyüş qabiliyyətinin yüksəldilməsini tələb edib

Martin 29-da Mərkəzi
Komanda Məntəqəsində
Müdafıə naziri general-
polkovnik Zakir Həsəno-
vun rəhbərliyi altında na-
nazir müavinləri, qoşun növ-
ləri komandanları, nazir-
liyin baş idarə, idarə və
xidmət rəisləri, eləcə də
videobağlantı vasitəsilə
azad edilmiş ərazilərdə
yerləşən birləşmə
komandirləri, o cümlədən
digər məsul zabitlərin də
cəlb olunması ilə xidməti
müsavirə keçirilib.

Müdafıə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəbər verir ki, azad edilmiş ərazilərdə xidmətin təşkili ilə bağlı məsələlərə toxunan Müdafıə naziri Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevin göstərişlərini və qarşıda duran vəzifələri müşavirə iştirakçılara çatdırıb.

General-polkovnik Zakir Həsənov şəxsi heyətin hazırlığı səviyyəsinin və bölmələrin döyüş qabiliyyətinin artırılmasında Vətən müharibəsində qazanılan təcrübə nəzərə alınmaqla əsas diqqətin hərbi hissələrdə, xüsusi şəlalədə azad edilmiş ərazilərdə yerləşən bölmələrdə keçirilən döyüş hazırlığı üzrə məşq və dərslərin keyfiyyətinin yüksəldilmə-

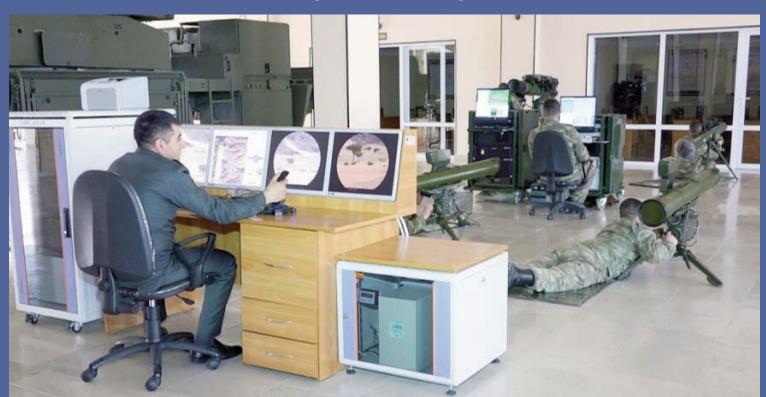

sinə yönəldilməsini tapşırıb.
Müdafıə naziri Azərbaycan Ordusunun şəxsi heyətinin təhlükəsizliyinin təmin edilməsi və sağlamlığının qorunmasının, mənəvi-psixoloji hazırlanlığının yüksəldilməsinin, hərbi intizamın möhkəmləndirilməsinin vacibliyini qeyd edib.

General-polkovnik Zakir Həsənov azad edilmiş ərazi-lərdə hərbi infrastrukturun inkişaf etdirilmesi, mühəndis-istehkam işləri və qoşunların mühəndis təminatı tədbirləri, döyüş növbətçiliyinə cəlb edi-lən hərbi qulluqçuların sayıq-liğinin artırılması, həmcinin bölmələrin maddi-texniki tə-minat və təchizatının daha da yaxşılaşdırılması ilə bağlı konkret göstərislər verib.

Əlahiddə Ümumqoşun Ordunun tank əleyhinə bölmələrində ixtisas toplantısı keçirilir

Vətən müharibəsində iştirak etmiş Əlahiddə Ümumqoşun Ordunun tank əleyhinə bölmələrinin heyvətləri döyüslər zamanı düşmən texnikalarının dəqiqliklə

Müdafıə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəbər verir ki, ixtisas toplantısının birinci mərhələsində Naxçıvan Qarnizonunun Simulyasiya mərkəzində xüsusi

program təminatına malik kompüter və məşq qurğuları üzərində praktiki atışlar keçirilib.

Şəxsi heyətin taktiki, texniki və ixtisas hazırlığı-

*məhv edilməsi tapşırıqları-
nın uğurla yerinə yetiriblər.
Əlahiddə Ümumqoşun Or-
dunda tank əleyhinə bölmə-
lərlə keçirilən ixtisas top-
lantısında Vətən müharibəsində iştirak etmiş he-
yatlərin döyüş təcrübəsi
öyrənilir və praktiki atışlar
icra edilir.*

İlanlıb.

Hazırda davam eden toplantılarda heyetlerin tank təhlükəli istiqamətlərde açılma hədlərini tutması, tank əleyhinə dəzqahlı

qumbaraatanlardan düzüne və yarımdüzüne tuşlama ilə yaxın və uzaq məsafələrdə hədəfləri məhv etməsi vərdişləri praktiki atıslarla təkmilləşdirilir.

Birgə Monitoring Mərkəzində Novruz mətbəxi təşkil edilib

Ağdam rayonu ərazi-sində fəaliyyət göstərən Türkiyə-Rusiya Birgə Monitoring Mərkəzində Azərbaycan Milli Kulinariya Assosiasiyasının təşəbbüsü ilə Novruz mətbəxi təşkil edilib

Müdafıə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəber verir ki, tədbirdə professor Tahir Əmirəslanov xalqımızın qonaqpərvərliyi, Novruz bayramının adət-ənənələri, bayramda bişirilən şirniyyatlarımənaları barədə hərbi qılfluqçulara ətraflı məlumat verib.

Sonda Assosiasiyanın diplomları ve professor T.Əmiraslanovun müellifi olduğu kitablar tədbir iştirakçılara təqdim olunub, nəhar təskil edilib.

“Azərbaycan Ordusunun qəhrəmanlığı mənfur işğala son qoydu”

Azərbaycan Qarabağ böhranını danışqlar yolu ilə həll etmək üçün böyük səylər göstərdi. Ermənistan isə dialoq imkanlarını pozan tərəf oldu.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikirləri Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan sədri olduğu hakim Ədalət və İnkişaf Partiyasının (AKP) yedinci qurultayındakı çıxışında ifadə edib.

Ermənistan ordusunun təxribatlarından danışan və torpaqlarımıza qarşı yeni hücumlar etməsini xatırladan dövlət başçısı Rəcəb Tayyib Ərdoğan deyib: "Ermənistan yeni hücumlara başlayanda bütün imkanlarımızla azərbaycanlı qardaşlarımızın yanında olduğumuz. Türkiyənin dəstəyi, Azərbaycan Ordusunun qəhrəmanlığı və dastanlara yazılıcaq mübarizəsi ilə bu mənfur işğala son qoyuldu."

Hazırda bölgedeki vəziyyət barədə də fikir və mülahizələrini bölüşən Rəcəb Tayyib Erdoğan deyib ki, Türkiyə-Azərbaycan qardaşlığını daha da gücləndirən bu mərhələnin imzalanan razılaşma çərçivəsində başa çatması üçün prosesləri yaxından izləməkdə davam edəcəyik.

Pakistan Hərbi Hava Qüvvələrinin nümayəndə heyəti Azərbaycanda səfərdədir

Martin 29-da Azərbaycan Respublikası Müdafiə nazirinin müavini - Hərbi Hava Qüvvələrinin komandanı general-leytenant Ramiz Tahirov Azərbaycanda işgizar səfərdə olan Pakistan İslam Respublikasının Hərbi Hava Qüvvələri komandanının müavini aviasiya marsalı Aamir Masudun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəbər verir ki, əvvəlcə Pakistanın nümayəndə heyəti Şəhidlər xiyabanını ziyarət edərək ölkəmizin müstəqilliyi, ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olmuş vətəndaş-

larımızın məzarları üzərinə əklil və gül dəstələri qoyub, xatirələrini ehtiramla anıb.

Görüşdə Azərbaycan-Pakistan əlaqələrinin yüksəkən xətə inkişaf etməsindən və strateji tərəfdəşligin səviyyə-

sindən məmənunluq ifadə olunub.

Pakistanlı marşal Vətən mühəribəsində qazanılan qələbə münasibətlə Azərbaycan xalqını təbrik edib, şəhid olan hərbi qulluqçulara və mülki şəxslərə Allahdən rəhmət, yaralılara isə şəfa dileyib.

Tərəflər Azərbaycan və Pakistan hərbi hava qüvvələri arasında hərbi, hərbi təhsil və hərbi-texniki əməkdaşlığın perspektivlərini, eləcə də qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələləri müzakirə ediblər.

Təlim məşqinin ssenarisini əsasən, sərhəd pozucuları dövlət sərhədini pozaraq qeyri-qanuni şəkildə Naxçıvan Muxtar Respublikasının ərazisinə keçməyə cəhd ediblər. Dövlət sərhədinin pozulması halı aşkar edildikdən sonra sərhədin mühafizəsi gücləndirilməklə aidiyyəti qurumların müvafiq bölmələri xəbərdar edilib. Sərhəd naryadından daxil olmuş sınaqla əsasən şəxsi heyət "Silaha" komandası ilə qalxır, "Həyəcan qrupu" sərhəd naryadları hadisə baş vermiş əraziyə hərəkət edib.

Axtarış rayonunda dövlət sərhədinin pozulduğu istiqamətdə sərhəd pozucularının dərinliyə sızmasına imkan verməmək məqsədilə "Naxçıvan" Əlahiddə Sərhəd Diviziyasının bağlama qrupları ilə birgə Əlahiddə Ümumqoşun Ordunun xüsusi təyinatlı bölmələrindən və Daxili Qoşunların "Naxçıvan" Əlahiddə Əməliyyat Briqadasının xüsusi təyinatlı dəstəsindən ayrılmış qruplar da cəlb edilməklə teyin olunmuş hündürlər boyu ərazi bağlanıb.

Əməliyyat-axtarış tədbirlərinin daha effektli həyata ke-

keçirilib.
Aparılmış uğurlu axtarış əməliyyatları nəticəsində dronların müşahidəsi ilə aşkar olmuş sərhəd pozucuları müxtəlif istiqamətlərdə məhəsirəyə alınaraq yaxalanıb.

* * *

Əlahiddə Ümumqoşun Orduda ixtisas hazırlığı kursları başa çatan gənc əsgərlər növbəti xidmət yerlərinə yola salınıblar.

Naxçıvan Muxtar Respublikasında fəaliyyət göstərən ümumtəhsil məktəblərinin hərbi rəhbərləri ilə təlim topantısı keçirilib.

Topantı zamanı əsas diqqət "Gənclərin çağırışaqqədər-

şunlarında təşkil olunan ixtisas hazırlığı kurslarının məzunları ərazi bütövlüyüümüz uğrunda aparılan mühəribədə rəsadətləri ilə tarix yazdırılar. Sevindirici haldır ki, hazırda hərbi rəhbərlər arasında Naxçıvan Qarnizonu Qoşunlarında təşkil edilmiş zabit hazırlığı kursunun məzunları da yer almaqdadır.

Topantıda hərbi vətənpərvəlik mövzusunda sənədlə tədris filmləri nümayiş etdirilib.

Atıcı silahlar üzrə praktiki bilik və bacarıqları yoxlanılan hərbi rəhbərlər yaralılara tibbi yardımın göstərilməsi və fiziki hazırlıq üzrə məşğələlərə cəlb ediliblər. Pilotsuz uçuş aparatlarının təyinatı ilə tanış olan toplantı iştirakçıları Vətən mühəribəsində düşməndən qənimət kimi götürülərək saz vəziyyətə getirilmiş hərbi texnikalara da baxıblar.

Əlahiddə Ümumqoşun Ordunun, Naxçıvan Muxtar Respublikası Təhsil Nazirliyinin, Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağrış üzrə Dövlət Xidmətinin birgə təşkilatçılığı ilə keçirilən üç günlük təlim topantısının yekununda hərbi

Naxçıvan Qarnizonundan xəbərlər

"Naxçıvan Qarnizonu Qoşunlarının 2021-ci tədris ilinə uzaşma planı"na əsasən "Dövlət sərhədinin pozulması hallarının qarşısının alınması üzrə Naxçıvan Qarnizonu Qoşunlarının birgə fəaliyyəti" mövzusunda birgə təlim məşqi keçirilib.

Yaxalanmış sərhəd pozucuları aidiyyəti orqanlara təhvil verildikdən sonra sərhəd axtarışı ərazisində fəaliyyət

Merasimdə Vətən mühəribəsi şəhidlərinin əziz xatirəsi yad edildikdən və Dövlət Həimimiz səsləndirildikdən sonra çıxış edənlər məşğələlərdə yenilməz döyüşçü keyfiyyətlərinə yiyeñənən gənc əsgərlərə xidmətlərində uğurlar arzuladılar. Çıxış edənlər bildidilər ki, hərbi xidmətə çağırılan gənclərimiz ordu sıralarına daxil olan gündən ümumqoşun, ixtisas və fiziki hazırlıq məşğələlərində peşəkar əsgərlər kimi hazırlanırlar. Əlahiddə Ümumqoşun Orduda yanvar ayı ərzində həqiqi hərbi xidmətə çağırılaraq məşğələlərə cəlb edilmiş gənc əsgərlər də ixtisas hazırlığı kurslarını uğurla bitirərək növbəti xidmət yerlərində döyük növbətçiliyinə cəlb olunaqlar. İnanırıq ki, bu gündən döyük növbətçiliyinə cəlb olunacaq əsgərlərimiz də Vətən mühəribəsində şücaətləri ilə seçilən hərbi qulluqçularımız kimi torpaqlarımızın müdafiəsində cəsarətlə dayanaçaqlar.

Çıxışların ardından əsgərlər müxtəlif ixtisaslar üzrə qazandıqları bilik və bacarıqları nümayiş etdirdilər.

Yolasalma mərasimi şəxsi heyətin təntənəli keçidi ilə başa çatdı.

* * *

ki hazırlığı" fənnini tədris edən hərbi rəhbərlərin şagirdlərle işləyərkən yeni metodlardan istifadə bacarıqları-

nın və dərslərə yaradıcılıqla yanaşılması vərdişlərinin təkmilləşdirilməsinə yönəldilib.

Dərslər zamanı bildirilib ki, gələcəyin əsgərləri olacaq şagirdlərdə hərb sənətinə maraq yaratmaq və gəncləri hərbi xidmətə hazırlamaq üçün muxtar respublikada hərtərəflı şərait mövcuddur. Fəxle deyirik ki, vətənpərvər gəncliyin yetişməsi nəticəsində Naxçıvandan olan hərbi qulluqçular 44 günlük Vətən mühəribəsində şücaətləri ilə fərqləndilər. Həm Heydər Əliyev adına Hərbi Liseyin, həm də Naxçıvan Qarnizonu Qo-

rəhbərlərin peşəkarlıqlarının artırılmasının bundan sonra da diqqət mərkəzində saxlanılmasının vacibliyindən danışılıb. Qeyd olunub ki, məktəblərimizdə Vətənimizin ərazi bütövlüyü uğrunda vuruşan hərbiçilərimizin döyük yolunu öyrənən vətənpərvər gəncliyin təhsil alması hərbi rehbərlərin məsuliyyətini daha da artırır.

Sonda hərbi rəhbərləri məraqlandıran suallar cavablandırılıb.

Müdafiə Nazirliyi
Mətbuat Xidməti

çırılması üçün əməliyyat rayonunda birgə qərəgah yaradılıb. Əlahiddə Ümumqoşun Ordunun, "Naxçıvan" Əlahiddə Sərhəd Diviziyasının və Daxili Qoşunların "Naxçıvan" Əlahiddə Əməliyyat Briqadasının axtarış qrupları ilə əməliyyat rayonunda sərhəd pozucularının aşkarlanması və yaxalanması məqsədilə xüsusi texniki vasitələrin imkanlarından istifadə edilməklə təxirəsalınmaz sərhəd axtarışı tədbirləri

dayandırılıraq rejimə qoyulmuş məhdudiyyətlər aradan qaldırılıb.

Əlahiddə Ümumqoşun Ordunun, "Naxçıvan" Əlahiddə Sərhəd Diviziyasının, Daxili Qoşunların "Naxçıvan" Əlahiddə Əməliyyat Briqadasının, yerli hüquq-mühafizə və icra orqanlarının, həmin əraziyə yaşıyan vətəndaşların birgə fəaliyyəti nəticəsində təlimdə qarşıya qoyulmuş məqsədlərə nail olunub.

* * *

Qoşunların döyüş təminatının bir növü də kimya təminatı və kütləvi qırğın silahlarından qorunmaqdır

Birləşmiş Millətlər Təşkilatı (BMT) Təhlükəsizlik Şurasının müvafiq qətnaməsinə əsasən dünya dövlətləri nüvə, kimyəvi, bioloji silahlарın və onların daşınma vasitələrinin yayılmasının qarşısını almaq üçün hər cür tədbirlər görməyi, o cümlədən bu silahlara aid materiallara lazımi nəzarət etməyi öhdəlik götürüb. Buna baxmayaraq kimyəvi və bioloji silah istehsal edən ölkələrin sayı bu gün də artmaqdadır. Döyüslərdə kütləvi qırğın silahlarının tətbiq edilməsi şəxsi heyətin və texnikanın itkiyərini, böyük çırklənmə və dağılma zonalarının yaranmasına, radioaktiv və kimyəvi şəraitin kəskin dəyişməsinə gətirib çıxarırlar.

Kimyəvi və bioloji silahlar nədir və istifadəsinin aşkarlanlığı ərazilərdə hansı təhlükəsizlik qaydalarına eməl olunması barədə dolğun məlumatı Vətən mühəribəsinin iştirakçısı, Silahlı Qüvvələrin Təlim və Tədris Mərkəzinin (KQSM) baş müəllimi - Kimya Xidməti rəisi mayor Rafiq Bəhrəmovdan öyrəndik. Tecrübəli zabit kütləvi qırğın silahları haqqında və döyüslərdə hər hansı kimyəvi maddələrlə zəhərlənmış eşa və obyektlərin aşkarlanması zamanı eməl olunmalı təhlükəsizlik qaydaları haqqında danışdı. R.Bəhrəmov qeyd etdi ki, qoşunların döyüş təminatının bir növü də kimya təminatı və kütləvi qırğın silahlarından qorunmaqdır. "Böyük dağıdıcı güce malik kütləvi qırğın silahları kütləvi itki və dağıntıları töredilməsi üçün təyin olunub. Kütləvi qırğın silahlarından qorunma bölmələrin döyüş qabiliyyətinin saxlanılması əsas şərtidir. Qar-

Müasir dövrda bütün inkişaf etmiş ölkələr öz hərbi potensialını saxlamaq və inkişaf etdirmək üçün ordusunu kütləvi qırğın silahları ilə təchiz etməkdədirler. Son dövrlərdə baş vermiş lokal mühəribələrdə kimyəvi və bioloji silahlardan istifadə faktlarının olması insanlar üçün böyük təhlükətərədən kütləvi qırğın silahlarından qorunma ilə bağlı məsələlərin aktuallığını daha da artırır.

Şəxsi qoyulmuş tapşırıqların icrasına itkisiz nail olmaq üçün komandirlərin vəzifəsidir ki, şəxsi heyətin kütləvi qırğın silahlarından qorunması qaydalarını öyrənsin və tabeçiliyində olan hərbi qulluqçulara öyrətsin. Kütləvi qırğın vasitələrindən danişarkən, məlumat olaraq bildirmək istəyirəm ki, nüvə, kimyəvi və bioloji silahlar kütləvi qırğın silahlarına aidir."

Zabit onu da vurğuladı ki, təhlükəsizlik qaydalarına əsasən eməliyyatlar zamanı hər hansı kimyəvi silah təhlükəsi olarsa, şəxsi heyətin təhlükəsizliyi, fərdi kimyəvi mühafizəsi xüsusi materiallardan hazırlanan xarici qoruyucu geyimlər, eleyhqaz və s. təmin edilir. Əleyhqazda kimyəvi maddələri udmaq üçün xüsusi filtrlər mövcuddur. Üst qoruyucu geyim isə dərini zəhərləyici maddələrlə ilə temasdan qoruyur. Bu geyim növü, hazırda Qərb də daxil olmaqla, çox ölkədə yayılıb və yüksək səviyyəli qoruyucu dəstləre aiddir. Yüngül keçilməz gödəkçələr, şalvar, çəkmə örtükləri (çəkməüstü corab) və ya kapişonlu pləşlər

qısa müddətə qorunmaq üçün, məsələn, zəhərləyici maddələrlə yoluxan ərazilən keçərkən istifadə olunur. Zəhərləyici maddələr fərqli xüsusiyyətlərə malik olduğundan qorunmaq üçün her birinə özünəməxsus kompleks tədbirlərin yerinə yetirilməsi tələb olunur. Əsəb-iflicedici təsirli zəhərləyici maddələr sinir sisteminə sürətli təsir edir, eyni zamanda, sürətli de parçalanır. Dəriyə təsir edən zəhərləyici maddələr dəri örtüyü ilə temasda olduqda hüceyrə toxumasını məhv edir və uzun müddət öz xüsusiyyətlərini saxlaya bilirlər. Boğucu zəhərləyici maddələr isə nəfəs alıqda bronxları və ağciyərləri yandırır. Ümumi zəhərləyici maddələr isə qanın oksigen daşıma qabiliyyətinə mane olur. Onlar tez təsir edir, eyni zamanda, tez de dağılır. Zəhərləyici maddələr qaz, maye, aerosol və ya toz halında ola bilər. Təhlükəsizlik qaydalarına əsasən zəhərlənmış zonadan çıxarkən özündə və cihazda radioaktiv çırklənmənin olub-olmamasını yoxlamaq, mühafizə geyimini üzü külək

istiqamətində çıxarmaq, fərdi mühafizə vasitələrini dezaktivasiya məhlulları ilə təmizləmək və dozimetrik nəzarət aparmaq lazımdır. Bundan başqa, zabit radioaktiv tullantıların aşkarlanması zaman onların izotoplarının parçalanma dövrləri, fiziki və kimyəvi xüsusiyyətləri nəzərə alınmaqla, yerin müxtəlif dərinliklərində xüsusi metallardan inşa edilmiş beton bokslarda saxlanılmış (basdırılmış) olduğunu bildirdi. "Bəzi hallarda radioaktiv tullantılar (gəyim formaları və digər vasitələr) yandırılaq məhv edilir. Radioaktiv tullantıların basdırılması zamanı torpağın struktur quruluşu, qrunt sularının miqdarı, fiziki və kimyəvi xüsusiyyətləri nəzərə alınmalıdır. Radioaktiv tullantılar basdırılan sahələr və yaxud stansiyalar yaşayış məntəqələrindən en azı 20 km aralı olmalı və həmin ərazilərdə sanitariyalı mühafizə zonalarının yaradılması vacibdir. Aparılan tədqiqatlarla əsasən radioaktiv tullantıların basdırılması üçün ən yaxşı yer gilli, daşlı və qumlu səxurlar hesab olunur.

Onu da bilməliyik ki, ekologyanın zərər görməməsi, radioaktiv çırklənmənin qarşısını almaq və tullantıların təsirini azaltmaq məqsədi ilə enliyarpaqlı və inyəyarpaqlı meşə sahələrinin salınması vacibdir."

- Vətən mühəribəsi zamanı da Ermenistan silahlı qüvvələrinin qadağan olunmuş kimyəvi silahlardan istifadə etdiyinin şahidi olduq. Rəşadətli ordu muzun gücү və qüdreti qarşısında aciz qalan düşmən mülki əhalinin olduğu ərazilər qadağan olunmuş kasetli və fosforlu bombalardan atışlər açımaqdən çəkinmədi. Halbuki bu tip silahların istifadə edilməsinin qadağası ilə bağlı Sankt-Peterburg deklarasiası qəbul edilib. Bundan başqa, fosforlu bombalardan istifadəni qadağan edən Cenevə konvensiyasının üçüncü protokolu mövcuddur. Qadağan olunmuş bu kimyəvi silah insan orqanızmine daxil olan kimti tez həll olur. Mədə-bağır-saq sisteminin fəaliyyətini dərhal sıradan çıxır, ürək sisteminin fəaliyyətinə güclü təsir edir və insanda həlsizlik, təngnəfəslik yaradır. Bu, təkcə fosfor məzmunlu bombaların tüstüsünün insanlara etdiyi təsirdir. Bundan başqa, bu cür mərmilərin qəlpəleri insanların bədənində dehşətli yanıklar əmələ gətirir. Mərminin qəlpələri, hətta suda belə sönmür. Belə mərmilərin partlayışı nəticəsində insan bədəninin dərisi öz-özünə soyulur, yaralıları müalicə etmək isə çətin olur, - deyə R.Bəhrəmov bildirdi.

Leytenant
Oruc MUSTAFAYEV,
"Azərbaycan Ordusu"

Qubadlı rayon ümumi təhsil müəssisələrinin şagirdlərinin "Əsgərə məktub" layihəsi davam edir. Bu dəfə məktublar Vətən mühəribəsinə qalibiyətlə başa vuran, öz torpaq bütövülüyünü bərpa edən, işgalçi qüvvə üzərində zəfər çalan Azərbaycan Ordusunun əsgərlərinə ünvanlanıb.

AZƏRTAC xəber verir ki, mühəribə dövründə olduğu kimi Novruz bayramı ərefəsində də xalqımızın birliyini simvolize edən çoxsaylı məktublar Vətənən keşiyində dayanan əsgərlərə göndərilir. Məktublarda şagirdlər öz arzu və istəklərini bildirir, bayram təbriklərini çatdırır, onlarla qələbə sevinclərini bölüşüb'lər. Hər məktub bir məktəbinin ordumuza, ordumuzun əsgərinə səmimi müraciəti, onun Vətən sevgisi ilə döyünen ürəyinin diqtəsidir.

Müzəffər ordumuzun qəhrəman əsgərləri işğaldan

Qubadlı məktəblilərinin "Əsgərə məktub" layihəsi davam edir

azad olunmuş torpaqlarda bayram tonqalı ətrafında məktəblilərimizin göndərdiyi məktubları oxuyaraq yalnız olmadıqlarını, bütün Azərbaycan xalqının ürəyinin on-

larla birlikdə Qarabağda, Qubadlıda, Zəngilanda, Cəbrayılda, Füzulidə, Ağdamda, Laçında, Kəlbəcərdə döyündüyüni hiss edəcəklər.

Müddətli həqiqi hərbi xidmətə yola düşəcək çağırışçılar xidmət yerləri haqqında məlumatlandırılıblar

Apreldə həqiqi hərbi xidmətə göndəriləcək çağırışçılar Silahlı Qüvvələr üzrə xidmət yerlərinə təyinatla bağlı martin 27-də Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidməti (SHXÇDX) tərafından SMS vasitəsilə məlumatlandırılıblar.

SHXÇDX-dən AZERTAC-a verilən məlumatata görə, vətəndaşlar xidmət edəcəkləri hərbi hissə və qoşun növünü qurumun rəsmi internet saytının (www.seferberlik.gov.az) "Elektron xidmət" bölməsinin "Həqiqi hərbi xidmətə çağırışçıların hərbi xidmət keçmə yeri haqqında məlumatlar" alt bölməsində özləri haqqında tələb olunan məlumatları müvafiq qaydada daxil etməklə dəqiqləşdirə bilərlər. Həmçinin mobil telefonlardan çağırışçıların şəxsiyyət vəsiqələrinin nömrələrini (yeni nəsil şəxsiyyət vəsiqələrində isə seriya və nömrəni probelsiz daxil edərək) 9100 nömrəsine qısa mesaj şəklində göndərməklə də müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırış barədə məlumat əldə etmək mümkündür. Bu xidmətdən bütün mobil operatorlara məxsus nömrələri olan şəxslər istifadə edə bilərlər.

Prezident İlham Əliyevin 2021-ci il martın 2-də imzaladığı "Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının 2021-ci il aprelin 1-dən 30-dək müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırılması haqqında" Sərəncama əsasən, 2003-cü ilde doğulmuş və çağırış günündək (həmin gün də daxil olmaqla) 18 yaşlı tamam olmuş, habelə 1986-2002-ci illerdə doğulmuş, yaşı 35-dək olan, Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələrində müddətli həqiqi hərbi xidmət keçməmiş, müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırışdan möhələt hüquq olmayan və ya müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırışdan azad edilməmiş Azərbaycan Respublikası vətəndaşları 2021-ci il aprelin 1-dən 30-dək müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırılacaqlar.

31 Mart - Azərbaycanlıların Soyqırımı Günüdür

Tariximizin qanla yazılan səhifələri

"Böyük Ermənistən" yaratmaq xülyasından ruhlanan erməni qəsbkarları hələ ötən əsrin əvvəllərindən azərbaycanlılar qarşı açıq şəkildə genişmiyən qanlı aksiyalar həyata keçirməyə başladılar. Ermənilərin Bakıdan başlanan vəhşilikləri Azərbaycanı və indiki Ermənistən ərazisindəki tarixi Azərbaycan kəndlərini əhatə etdi. Bu qanlı hadisələrin təşkilatçıları məsələnin mahiyyətinin açılmasına, ona düzgün hüquqi-siyasi qiymət verilməsinə maneçilik tövərib, azərbaycanlıların mənfi obrazını yaradaraq, özlərinin avantürəst torpaq iddialarını pərdələdir.

Birinci Dünya müharibəsindən, Rusiyada baş vermiş 1917-ci ilin fevral və oktyabr əvvəllərindən məhərətə istifadə edən ermənilər öz iddialarını bolşevik bayraqı altında reallaşdırmağa nail olular. 1918-ci ilin martından etibarən əks-inqilabçı ünsürlərlə mübarizə şüarı altında Bakı Kommunası tərəfindən ümumilikdə Bakı quberniyasını azərbaycanlılardan təmizləmək məqsədi güdən mənfur plan həyata keçirilməyə başlandı. Rusiyada baş vermiş Oktyabr inqilabının nəticəsində Stepan Şəumyanın başçılığı etdiyi bolşevik Bakı Soveti Bakı quberniyasında hakimiyyəti əle keçirməyə nail oldu. Etnik erməni olan və Britaniya hökumətindən milyon qızıl rubl məbləğində ilkin yardım alan S.Şəumyan Bakıda azərbaycanlılar qarşı bolşeviklərlə erməni millətçilərinin əməkdaşlığını təmin etdi.

Bakıda qırğın törədilməsinə hələ 1918-ci ilin yanvarında cəhd edildi. Müsəlman korpusunun komandiri general Talışinskkin həbsi şəhərin türk-məsələnə əhalisində ciddi qəzəb doğurdu. Bundan istifadə edən ermənilər ise silahlı toqquşmaya cəhd göstərdilər. Lakin ermənilərin yanvarda qırğın törətmək planları baş tutmadı. Hələ general Talışinskki Bakıya gəlməzdən bir neçə gün əvvəl bolşevik rəhbəri Lenin Bakı Sovetinin başçısı Şəumyanə belə bir məzmunda telegram göndərir: "Hörmətli yoldaş Şəumyan, məktubunuz üçün təşəkkür edirəm. Sizin düşünülmüş siyasetiniz bize çox xoşdur və yaranmış vəziyyətdə siyasetiniz daha dərin və ehtiyatlı diplomatiya ilə birgə tətbiq edilməsini məqsədə uyğun sayır və nəticədə qələbə ələcəgimizə əminik. Cətinliklər gözlənilməzdirdir, indiyədək biz yalnız imperialistlər arasında nərazılıqlar və münaqışlər nəticəsində irəli getmişik. Bu konfliktləri işlətməyi öyrənin, hal-hazırda diplomatiyanı öyrətmək vacibdir. Bütün dostlara xoş arzular və salamlar."

Ermənilər öz məkrili niyyətlərini mart ayında həyata keçirə bildilər. Şəumyan Bakı Sovetinin iclasında bildirir ki, bu təşkilat Zaqqafqaziyada vətəndaş məhərətinin başlıca is-

Respublikamız yenidən müstəqilliyini qazandıqdan sonra xalqımızın tarixi keçmişinin obyektiv mənzərəsini yaratmaq imkanı əldə edildi. Uzun illər gizli saxlanılan, üzərinə qadağalar qoyulmuş həqiqətlər açılır, təhrif edilmiş hadisələr özünün əsl qiymətini alır. Xalqımıza qarşı dəfələrlə törədilmiş və uzun illərdən bəri öz siyasi-hüquqi qiymətini almamış soyqırımı da tarixin açılmamış səhifələrindən biri idi.

tehkamına çevriləməlidir. Toqquşmanın başlanması üçün bəhane isə Hacı Zeynalabdin Tağıyevin oğlu Məhəmmədin cənəzəsinin "Evelina" gəmisiində Lənkərandan Bakıya getirilməsini təşkil edən 48 hərbçinin gelişdi. Ermənilər şayə yaydılar ki, guya bu zabitlər Muğandakı malakan kəndlərini dağıtmaq barədə göstəriş alıblar. Bunu bəhane gətirən Şəumyan gəmidəki zabitlərin tərkisələ olunması üçün göstəriş verdi. Buna etiraz edən yerli əhali isə küçələrə çıxıb zabitlərin tərkisələ olunmasına etirazını bildirdi. Beləliklə, dinc əhaliye qarşı soyqırımı başladı. Bele ki, təxminen 7 min erməni əsgəri müxtəlif cəbhələrdən Bakıya getirilir. Bundan başqa "Qırımızı qvardiya" adı altında yaradılan 10-12 minlik ordunun da 70 faizi ermənilərdən ibarət idi. Qabaqcadan hazırlanın anlaşmaya əsasən, bolşevik-erməni koalisiyası cəbhə boyu hückuma keçir. 1918-ci il martın 30-da erməni kilsəsi yanında toplaşan daşnak dəstəsi müsəlmanlara ilk atəş açdı. Təpədən-dırnağadək silahlılaşmış erməni əsgərləri müsəlmanların evlərinə basqınlar edərək onları vəhşicəsinə öldürür, körpələrə və qocalara aman vermirdilər. Qadınlar daha ağır şəkildə öldürülürdülər. Arxiv materiallarına əsasən qulaqları, burunları kesilən, orqanları parça-parça edilən 37 qadının meyiti tapılmışdı.

Xalqımızın görkəmli oğlu

Nəriman Nərimanov erməni vəhşilərinin törətdikləri qəlliamlar haqqında belə bəhs edirdi: "Bolşevik olan bir müsəlmana belə aman verilmədi. Müsəlmanlara qarşı hər cür cinayəti etdirilər. Nəinki kişilər, hətta hamile qadınlar da daşnaklardan canlarını qurtara biləndilər."

31 mart səhər tezden bolşevik-daşnak dəstələri azərbaycanlılar yaşayan "Kərpic-xana", "Məmmədli" və başqa məhəllələrə hückum etdirilər. Həmin məhəllələri havadan təyyarələr, dənizdən isə hərbi gəmilər bombalamağa başla- di. Ermənilər rusları inandır- mışdır ki, guya içəri şəhərdə azərbaycanlılar rusları qırıblar. Matroslar bunun yalan olduğunu biləndən sonra atəş dayandırsalar da, artıq gec idi, alovə bürünmüş məhəllələrde önlənlərin sayı-hesabı yox idi. Erməni daşnak qüvvəleri heç kimə rəhm etmirdilər, qarşılara çıxan hər kəsi türk deyə dərhəl qətlə yetirirdilər. Daşnaklar deyildilər: "Biz heç bir bolşevik tanımırıq, təkcə müsəlman olmağın kifayətdir." Onlar evləri qarət edir, adamları yandırır, hamilə qadınları ağlaşılmaz işğəncələrlə qətlə yetirildilər. Ermənilər azərbaycanlılara məxsus məktəbləri, kitabxanaları, mədəniyyət ocaqlarının hamisini yandırırlırlar. Hətta içəri şəhərə hückum zamanı Bakının ən gözəl, memarlıq abidələrindən olan "İsmailiyyə" binası yandırılır, "Açıq söz", "Kaspi", "Baku" qəzetlərinin redaksiyaları

dağıdır, "Təzə pir" məscidi-nin minarələri isə top atəsi ilə dəlik-deşik edilir.

Mart soyqırımı zamanı təkcə Bakıda 12 mindən çox adam qətlə yetirildi. Bolşevik-dəstələrinin vəhşilikləri ancaq Bakı ilə bitmir. Onlar Quba, Şamaxı, Kürdəmir, Salyan və Lenkeran qəzalarında soyqırımı davam etdirmişdilər.

Ermənilər bütün Azərbaycanı işğal etməyə cəhd göstərildilər. Onlar bu dəfə Qara-bağda yaşıyan ermənilər birləşib Gəncəyə hückuma həzırlaşdırıldılar. Lakin 1918-ci ilin mayında Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaradılması, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda ölüm-dirim mübarizəsinin başlanması əhəmiyyətini qoruyub.

Mart hadisələri, əslində, bolşeviklərin daşnaklarla birlikdə həyata keçirdikləri milli qırğın idi. Bu qırğının əsas təşkilatçısı olan Şəumyan özü de 1918-ci il aprelin 13-de rəsmi məktubunda etiraf edirdi: "Biz süvari dəstəmizə birinci silahlı hückum cəhdindən bəhane kimi istifadə etdik və bütün cəbhə boyu hückum keçdik... Bizim altı min nəfərə yaxın silahlı qüvvəmiz var idi... "Daşnakşütyun"un da üç-dörd min nəferlik milli hissələri var idi ki, bunlar da bizim ixtiyarımızda idi. Milli hissələrin inkişafı vətəndaş müharibəsinə qismən milli qırğın xarakteri vermişdi, lakin buna yol verməmək mümkün deyildir. Biz bilərkədən buna yol verdik."

1918-ci ilin mart-aprel aylarında Bakı, Şamaxı, Quba, Lənkəran və digər ərazilərdə erməni faşistləri 50 min azərbaycanlı qətlə yetirib, 10 minlərlə insanı öz ata-baba yurdundan qovublar. Bu qəlliamlar Azərbaycan xalqının tarixinə qara hərflərə yazılıb.

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti yaradıldıqdan sonra 1918-ci ilin mart hadisələrinə xüsusi diqqət yetirdi. Nazirlər Şurası 1918-ci il iyulun 15-de bu faciənin tədqiqi məqsədile Fövqələde İstintaq Komissiyasının yaradılması haqqında qərar qəbul etdi. Komissiya mart soyqırımı, ilkin mərhələdə Şamaxıdakı vəhşilikləri, İrəvan quberniyası ərazisində ermənilərin törətdikləri ağır cinayətləri araşdırıldı. Dünya ictimaiyyətinə bu həqiqətləri çatdırmaq üçün Xarici İşlər Nazirliyi nəzdində xüsusi qurum yaradıldı. 1919 və 1920-ci illərin martın 31-i iki dəfə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti tərəfindən əməkli matəm günü kimi qeyd edildi. Əslində bu, azərbaycanlılara qarşı yürudülen soyqırımına tarixde ilk dəfə siyasi qiymət vermə cəhdidir. Lakin Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin süqutu bu işin başa çatmasına imkan vermedi.

Yetmiş ildən sonra yenidən öz müstəqilliyyinə qovuşan Azərbaycanda ermənilərin

xalqımıza qarşı töretdiyi 31 mart soyqırımı faciesinin araşdırılması və həqiqətlərin dünyaya yayılması işi ümummilli lider Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə başlanıldı. 1998-ci il martın 26-da Ulu Öndərin imzaladığı və böyük tarixi əhemmiliyyət daşıyan "Azərbaycanlıların soyqırımı haqqında" Fərmanla 1918-ci il martın 31-i "Azərbaycanlıların Soyqırımı Günü" elan edildi. Bundan sonra həmin tarixin öyrənilməsi istiqamətində mühüm işlər görüldü, çoxlu əsərlər yazıldı və əcnəbi dillərə tərcümə olundu. Son illər bu sahədə aparılan araşdırımlar sayəsində çoxlu sayıda yeni faktlar və sənədlər toplanılıb. Quba şəhərində tapılan kütłəvi məzarlıq bu faciənin qanlı epizodlarından biridir. 1918-ci ilin aprel-may aylarında yalnız Quba qəzasında 167 kənd tamamilə məhv edilib. Quba soyqırımı məzarlığı 2007-ci il aprelin 1-də ərazidə tikinti işləri aparıllarkən aşkar olunub. 2009-cu ildə Nazirlər Kabine-tin sərəncamına uyğun olaraq "Quba rayonunda kütłəvi qətl qurbanlarının xatirəsinin əbədiləşdirilməsinə dair tədbirlər planı" təsdiq edilib, aşkar olunmuş kütłəvi məzarlığın yerləşdiyi ərazidə monumental xatire kompleksinin ucaldılması və abadlıq işlərinin aparılması qərara alınıb. Ərazidə yaradılmış Quba Soyqırımı Memorial Kompleksinin 2013-cü il sentyabrın 18-də açılışı olub. Aparılan tədqiqat zamanı müəyyən edilib ki, məzarlıqda azərbaycanlılar bərabər, Qubada yüksəmələr yaxşıyan lezgi, yəhudü, tat və digər etnik qrupların nümayəndələri də amansızcasına qətlə yetirilərək basdırılıb.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən "1918-ci il azərbaycanlıların soyqırımının 100 illiyi haqqında" 2018-ci il 18 yanvar tarixli Sərəncam imzalanıb.

Dövlət başçısı 31 Mart - Azərbaycanlıların Soyqırımı Günü ilə əlaqədar xalqımıza müraciətində deyirdi: "Erməni ideoloqları tərəfindən uydurulan "Böyük Ermənistən" dövləti yaratmaq üçün xalqımızın tarixi kobud şəkildə saxtalashdırılmış, uydurma tezisler və yalançı faktlarla dünya ictimaiyyətinə aldatmışlar. Siyasi ideoloji təxribat və dezinformasiya sahəsində çoxillik təcrübəsi olan erməni məkrili ideoloqları xalqımıza qarşı daha ince və məkrili metodlarla təhlükət aparmışlar və bugün de bu avantürəst siyaseti davam etdirirlər."

Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin sərkərdəliyi ilə Vətən məhərətində qazanılan qələbə və 10 noyabr bayanatı ermənilərin bir əsrdən çox davam edən ərazi iddiasına birdəfəlik son qoyma, tarixi ədalet zəfər çaldı.

Lale HÜSEYNOVA,
"Azərbaycan Ordusu"

Şəhid ailələrinə dəstək tədbirləri və ziyarətlər davam edir

Bayram günlərində hərbi qulluqçularımız Vətən müharibəsi şəhidlərinin məzarlarını ziyarət edib, onların ailələri ilə görüşüb.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəbər verir ki, görüşlərdə ailələrin qayğıları öyrənilib, onlara bayram hədiyyələri və

sovqatlar təqdim olunub.

* * *

Vətən müharibəsi zamanı şəhid olmuş və itkin düşmüş hərbi qulluqçuların, elece də qazilərin ailə üzvlərinin Müdafiə Nazirliyi mütəxəssis-psixologları və yerli icra haki-

miyyəti nümayəndələri tərəfindən ziyarəti davam edir.

Müdafiə Nazirliyi, həmcinin Salyan, Neftçala, Cəlilabad, Ağcabədi, Tərtər, Hacıqabul rayonları və Mingəçevir şəhər icra hakimiyyəti nümayəndələri ailələrin sosial problemlərini öyrənib, psixolo-

ji yardımına və reabilitasiyaya ehtiyacı olan şəxslər müəyyənləşdirilərək onlara sosial-psixoloji dəstək göstərilib.

Bu qəbildən olan vətəndaşların problemləri daim diqqət mərkəzində saxlanılır ve onlara dəstək tədbirləri davam etdirilir.

Fondu qazilərimizin müalicəsini tam yekunlaşana qədər nəzarətdə saxlayacaq. Allah qazilərimizə şəfa versin!

Fond tərəfindən həkim rəyi əsasında ağır yaralı olan qazilərimizin müalicə üçün xaricə davamlı şəkildə göndərilməsi təmin edilir.

Xatırladaq ki, Fond tərəfindən bundan önce 24 qazımız müalicə üçün Türkiyəyə göndərilmişdi. Onlardan 4-nün müalicə proseduru artıq uğurla yekunlaşdırılmışdır. Qazilərimizin qarşısındaki aylarda müalicəsi üçün nəzerdə tutulan dərman vasitələri de Fond tərəfindən təmin edilib.

Ağır yaralanan daha 27 qazımız "YAŞAT" Fondu tərəfindən Türkiyəyə göndərilib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara

Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin İctimaiyyət-

"YAŞAT" Fondu tərəfindən Türkiyədən ölkəmizə gətirilən, həmcinin yerli həkimlərin rəyi nəzərə alınaraq qazilərimizin müvafiq müayinə, müalicə və reabilitasiya prosesi Türkiyədə davam etdiriləcək.

le elaqələr şöbəsindən AZERTAC-a verilən xəbərə görə, "YAŞAT"

Mina əleyhinə "Kaya" zirehli maşını köməkçi nəqliyyat vəsaitəsi olaraq OTOKAR Otobüs Karoseri Sanayi A.Ş. məssisəsi tərəfindən istehsal olunub. "Kaya" zirehli maşını mina əleyhinə müdafiə olunan zirehli maşınlar ailəsinə aiddir. Zirehli avtomobil yüksək dərəcədə mina əleyhinə mühafizəyə, həm də ballistik müdafiəyə malikdir. Ən çətin yerlərdən belə asanlıqla keçməyə qadırdır. Yüksek keçidiyi təmin etmək üçün "Kaya" maşını Daimler Chrysler Unimoq U5000 şassisi üzərində işlənilib. Onun zirehli kabinəsi və heyət bölməsi ayrı-ayrı iki blok qismində şassi üzərində quraşdırılıb. Mina əleyhinə müdafiə maşını "Kaya" six konfiqurasiyasına və istifadəçilərin tələbinə görə müxtəlif tapşırıqları asanlıqla yeri yetirməyə qadırdır.

Heyəti iki nəfərdən ibarətdir. Mina əleyhinə

"Kaya" zirehli müdafiə maşını, həmcinin on nə-

Hərbi texnikalar, silahlar

Mina əleyhinə "Kaya" zirehli müdafiə maşını

Heyəti iki nəfərdən ibarətdir. Mina əleyhinə

fər desant daşımaq qabiliyyətinə malikdir. Mina əleyhinə müdafiə maşınının hündürlüyü 2916 mm, eni 2500 mm, uzunluğu 6483 mm-dir. Çekisi isə 12500 kilogramdır. Zirehli maşının şose yolda maksimal sürəti saatda 96 kilometr, şose yolda ehtiyat hərəkəti 800 kilometr təşkil edir. Su manələrinin dərinliyi 1200 mm, şəqüli divarları 480 mm-dir. "Kaya" zirehli maşının mühərrikinin gücü 218 at gücündədir.

Hazırladı:
Svetlana YUSUBOVA,
"Azərbaycan Ordusu"

Xəbərlər: hadisələr, faktlar

Türkiyədə terror aktı planlaşdırılan İŞİD üzvü həbs edilib

Türkiyənin Deniz vilayətində terror aktı planlaşdırılan İŞİD üzvü həbs edilib.

Türkiyənin təhlükəsizlik qüvvələrinə bu şəxsin terror aktı törətmək məqsədilə şəhərə gəldiyinə dair məlumat daxil olub. Bundan sonra terrorçunun saxlanması istiqamətində xüsusi eməliyyat başladılıb. Eməliyyat nəticəsində ələ keçirilən 30 yaşlı terrorçunun ünvanında aparılan axtarış zamanı partlayıcı madde ilə yanaşı İŞİD-ə aid çox sayıda rəqəmsal və maddi material da aşkarlanaraq müsadirə edilib.

Pakistanda "Şahin 1-A" ballistik raketi uğurla sınaqdan çıxarılıb

Pakistanda uçuş məsafəsi 900 kilometr olan uzaqmanzilli "Şahin 1-A" ballistik raketi uğurla sınaqdan çıxarılıb.

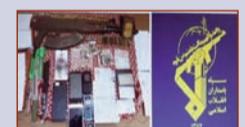
Pakistan mətbuatı xəbər verir ki, "torpaq-torpaq" sinfinə aid olan ballistik raketin naviqasiya parametrləri və digər göstəriciləri təkmilləşdirilib.

Raketin sınaqdan uğurla çıxmazı ilə bağlı Pakistan Prezidenti Arif Alvi və Baş nazir İmran Khan hərçiləri təbrik edib.

Bundan evvel Pakistanda "Babur" (uçus məsafəsi 490 kilometr), "Şahin-1" (650 km), Ghauri (1300 km), "Şahin-2" (1500 km) və "Şahin-3" (2750 kilometr) raketləri də uğurla sınaqdan çıxarılıb.

İranın Şuş şəhərində terrorçuların hücumunun qarşısı alınıb

İranın Şuş şəhərindəki hərbi bazalara hücum edən terrorçuların biri öldürülüb, digeri isə yaxalanıb.

Bu barede İranın Təhlükəsizlik Nazirliyinin yaydığı bəyanatda deyilir.

Nəzərə çatdırılıb ki, martın 26-da "Əl-Əhvaz" adlı terror qruplaşmasının üzvləri gecə saatlarında Xuzistan vilayətindəki Şuş şəhərində yerləşən hərbi bazaya "Kalaşnikov" markalı silahlarla hücum edib, bazanı atəşə tutublar. Lakin bazadakı növbətçilərin sayılılığı nəticəsində terror hücumunun qarşısı alınıb. Terrorçulardan biri zərərsizləşdirilib, digeri isə tərkisi ədən edilib. Onlardan mobil telefon, saxta sənədlər, qumbara və "Kalaşnikov" markalı avtomat silahlar götürülüb. Bəyanatda, həmcinin bildirilib ki, xarici dövlətlərin xüsusi xidmet orqanları ilə əməkdaşlıq edən terrorçuların məqsədi separatçı meyilləri gücləndirmək və İran da sabitliyi pozmaqdan ibarətdir.

Qeyd edək ki, İranın Xuzistan vilayətində qeyri-leqlə şəkildə fealiyyət göstərən "Əl-Əhvaz" qruplaşması ara-sıra terror hücumları təşkil etməyə çalışır. Qruplaşma üzvlərinin 2018-ci ilin sentyabrında Əhvaz şəhərində keçirilən hərbi parad zamanı insanları atəşə tutmaları nəticəsində 25 nəfər həlak olmuş, 69 nəfər isə ağır yaralanmışdır.

Süveyş kanalında tixac yaranan gəminin saydan çıxarıblar

Süveyş kanalının bir həftəyə yaxın müdəddətə bağlanması səbəb olan "Ever Given" yük gəmisi tədrisən üzməyə başlayıb.

Misirin Süveyş Kanalı idarəsi xəbər verir ki, saya oturmuş 400 metr uzunluğunda olan gəmini yerindən tərəptəmək mümkün olub və o, şimal istiqamətində hərəket edib. Hazırda yedek gəmili işi davam etdirir. Bunun üçün əraziyə 17 dərti qırğusu, o cümlədən Niderlanddan gətirilmiş 285 ton yük çəkən "Alp Guard" qurğusu cəlb edilib. Bundan başqa, gəminin etrafı və altından 27 min kubmetr həcmində qum təmizlənib.

AZERTAC-in materialları əsasında

Vətən müharibəsi: Zəfər ovqatı

Şükürbəylidə əsən yellərin qanadları yorulmamışdı...

Karxulu kəndini işğaldan azad etmişdilər. Hamısı bu qələbəni tam qələbənin tərkib hissəsi bilir, bir-birini təbrik edirdilər. Bu təbriklərin mahiyyəti "Sən mərdliklə döyüdüñ" ehtiramıydı, "Sən igidsən, qardaş..." sevgisiydi. Necə gözəl anlayıdı, necə!..

Hərdən adama ele gəlir ki, zaman dayanıb - görəməli olduğun işi görməye tələsəndə, həsrətinə yetmə ərəfəsində, niyyətinə gerçəkləşdirmək istəyəndə, ... düşüncələrində gözgörünməz bir titrəyiş yaranır. Vətəne gərəkdirsə, ləngidiyi güman edilən anlar duymuların ömrünün çən-cissiyinə döñür. Müharibədə bu duyuları döyüşçülər bir qədər də həyəcanla yaşayır. Onda ömrü uzanan saniyələr bir ürək tutumunca qınanır. Onda döyüşçünün ürəyi gecədirişə, dan yerinə, gündüzdürsə, şər qarışana meyillənir. Vətən müharibəsində zabit Orxan Qədirovun rəhbərlik etdiyi qrupun döyüşçüləri Şükürbəylidə istiqamətində hərəkətə başlama ərəfəsində bu duyuların ruhmalı cazibəsindəydir; zaman ötüşmərdü, vaxt da yanmışdı elə bil. Hami düşmənən son nəfəsinə döñecək gülələrin atılacağı anlara tələsirdi. Bu anların yaşıdadacaq qəlebə sevinci sonrakı döyüşlərin başlangıcı olacaqdı...

Hücumu Şükürbəylidə kəndi istiqamətində davam etdirəcədilər. Döyüşçülər komandirlərinə, komandır uzaqlara baxırdı. Şükürbəylidə sarı əsən yellerin qanadlarının yorulmadığını döyüşçülərin hamısı duyurdu.

"Ölini gözünün üstüne qoyub baxanlar" Şükürbəylidə kəndini aydınlığıyla göründü. O boyda kənddə cəmi 2-3 salamat bina qalmışdı. Orxan Qədirov Şükürbəylidən hüdudlarında olduqlarını da, kənddə evlərin dağılıldığını da rabitə vasitəsilə komandır bildirdi. Ona ehtiyatlı olmağı tapşırıldı. Bildirdilər ki, hücumu Ziya Feyziyevin qrupu ilə qarşılıqlı koordinasiya əsasında aparmalısınız, həmin qrupa zabit Sirac Siracov rəhbərlik edəcək.

Xüsusi rabitə vasitəsi olسا da, Sirac Siracovla rabitə əlaqəsi müntəzəm alınmır. Yolun solu-sağı adam boyundan da hündür qamışlıq idi. Yuxarıda olduğu

üçün Orxan Qədirovun qrupuna daxil olan döyüşçülər hər yeri maneqesiz görür, davamlı müşahidə aparırlırlar. Ziya Feyziyevin qrupundan 400-500 addım aralıda bir tikili diqqətlərini çəkdi, bunu da, digər diqqəti çəkən oriyentirləri de Sirac Siracova çatdırıldılar.

Yeniyetməliyimdə Qaraçxa yaylığında könüleyətimli Xram adlı çəmənzərə gedəndə təpələr silsiləsini də aşardıq. Bir təpəni aşanda da, o təpədən enəndə de təpəliklərde olanların baxışları altında olursan. Müharibədə belə relyefdə irəliləməyin çətinliyini ifade etməye qüdrətim çatmadı. O çətinliyin necə çətinlik olduğunu döyüşçülər bilir, oxucu da bilsin ki, belə çətin anlar bəzən ruhu candan da ayırır, ömür də göldəldir...

Orxan Qədirovun qrupu təpələrdən birinin aşağısı ilə irəliləyirdi. Öndə olan dozor bildirdi ki, qarşıda düşmən mövqeyinə bənzəyən maneqə görünür. Qrup bir-birinə bağlı olan təpəliklər silsiləsini bir qədər maiili keçərək düzənliyə çıxdı. Qarşılında xeyli uzaqlarda səngərə bənzəyən mövqə göründü. Bu, dozorun bildirdiyi maneqə idi. Düşmən onların gəlişini duymuş olsa, qrupu yaxına buraxar, pusqu qura bilərdi. Bu ehtimala görə Orxan Qədirov qrupu iki yarımqrupa ayırdı. İkinci yarımqrupa rəhbərliyi zabit Əlekber Isazadəyə (qrup komandırının müavini kimi yarımqrupa rəhbərlik etmək onun vəzifə borcu idi) tapşırıldı. Hər iki yarımqrup Orxan Qədirovun ümumi rəhbərliyi ilə əmrin icrasına başladı; Əlekber Isazadənin yarımqrupu silsilənin solundan keçəcəkdi, zabit Ramiq Babayevin rəhbərlik etdiyi yarımqrup qarşısındaki mövqeyə hücum edəcəkdi.

Əməliyyata başladılar. Orxan Qədirov Əlekber Isazadənin rəhbərlik etdiyi yarımqrupun solla hərəkətini müşahidə edirdi. Onlara tapşırılmışdı ki, atəş açmasınlar, düşmən o biri yarımqrupa, atışa başlasa, soldan "L" şəkilli hücum etsinler. Orxan Qədirovun daxil olduğu yarımqrup bir xətt yana açılaraq sıçrama üsulu ilə düşmənə qarşidan hücumu başladı. Düşmən onları bu istiqamət dən gözləmədiyi üçün oraları minalamayıbmış. Əlekber Isazadənin rəhbərlik etdiyi yarımqrup müəyyənləşdirilmiş mövqeyə çatıb Orxan Qədirovdan xəbər gözləyirdi. Orxan Qədirovun qrupunun solundaydı, sağlarında bir kəndin xarabalıq-

lər. Qalib Rəhimovla Namiq Nuriyev sağa açılaraq qrupun açılış xəttini xeyli genişləndirdilər. Hamısı xəttə çatanda Orxan Qədirov hücum əmri verdi. Atışma başladı. Düşmən o biri yarımqrupdan hələ ki, xəbərsizdi.

Hava çox gözəl idi. Arasında qara buludlar görünürdü. Yağış yağacaq deyilmişdi.

Düşmənin atışını üzərlərinə çəkdilər. Daraqdəyişmə anında bir neçə saniyelik durğunluq yaranır. Döyüşçülərimiz bunu mükəmməl öyrəndiklərindən atışlarında belə hal olmurdı, atışdan sonra girərsiniz. Belə də oldu. Ora beşaltı mərmə düssükdən sonra Orxanın qrupu hərəkətə başladı. Atəş açırdılar, xarabalıq və qamışlıqların arası ilə irəliləyir, kəndə gizlince sızıldılar.

Artilleriya atışından sonra düşmən xarabalıqlara doğru qaçırdı. Onlara ele gəlmədi ki, hücum ancaq artilleriya atışından ibarətdir.

Orxan Qədirovun qrupu xarabalığın içindəydi. Bu an bir düşmən qadını qaçaraq onlara tərəf gelirdi. Onlardan xəbərsiziydim, təxribatıydı, erməniliydim, hər niyyidise, qaçaraq yaxınlaşırırdı. Sağ tutduqları qadından öyrəndilər ki, burada atışanların çoxusu qaçıb, orada təxminən on nəfər qalıb, onlar da qaçırdı.

Sirac Siracovun qrupu atışa başlamışdı. Bu anda Orxan Qədirovun qrupu sağ tərəfdən atışa dəstək verərək düşmənin taborunun ərazisində sızmağa başladı. Oradan bir QAZ-31 markalı maşının Sultanlı kəndi istiqamətine getdiyi gördülər. Bu, hücumun səviyyəsini də, düşmənin niyyətini də müəyyənləşdirməyə yardımçı oldu...

İki istiqamətdən hücumu məruz qalan, müqavimət əzmi qırılan, az sayda döyüşçünün hücumunu dayandırmağa gücü çatmayıan düşmən çoxlu sayda itki verdi.

Əmrin yerinə yetirildiyini məruzə etdilər...

İki bina var idi. Biri hərbi hissənin qərargahı, sinif otaqları, rəhbərliyin xidməti otaqları idi, digərində ailələr yaşayırmış. Binanın həyətində idman kompleksi, digər tərəfdə zirzəmidə təminat anbarı vardi. Düşmən buradan uzaqlaşdırılacağını güman etmirmiş...

Dairenin solunda hərbi hissə vardi. Orxan dərhal komandirlərə əlaqə yaratdı, bildirdi ki, qarşıda iki bina var, bir uzun antena direyində kamerası quraşdırılıb, iki üçbucaq formasında böyük elektrik direyində bir qurğu görünür. Əmr verildi ki, ora Sirac Siracovun qrupu yoldan, Orxan Qədirovun qrupu təpələrdən hücum etsin.

Şükürbəylidə təpədən sağda, Orxan Qədirovun qrupunun solundaydı, sağlarında bir kəndin xarabalıq-

ları görünürdü. Aralarında məsafə 500-1000 metr arasında olardı. Xarabalıqdan bu istiqamətə minatlananlardan atəş açıldı.

Zabit Tariyel Zöhrabov rabitə ilə bildirdi ki, hələ kəndə girməyin, ora artilleriya ilə atış aparacaq, atışdan sonra girərsiniz. Belə də oldu. Ora beşaltı mərmə düssükdən sonra Orxanın qrupu hərəkətə başladı. Atəş açırdılar, xarabalıq və qamışlıqların arası ilə irəliləyir, kəndə gizlince sızıldılar.

Artilleriya atışından sonra düşmən xarabalıqlara doğru doğru qaçırdı. Onlara ele gəlmədi ki, hücum ancaq artilleriya atışından ibarətdir.

Orxan Qədirovun qrupu xarabalığın içindəydi. Bu an bir düşmən qadını qaçaraq onlara tərəf gelirdi. Onlardan xəbərsiziydim, təxribatıydı, erməniliydim, hər niyyidise, qaçaraq yaxınlaşırırdı. Sağ tutduqları qadından öyrəndilər ki, burada atışanların çoxusu qaçıb, orada təxminən on nəfər qalıb, onlar da qaçırdı.

Sirac Siracovun qrupu atışa başlamışdı. Bu anda Orxan Qədirovun qrupu sağ tərəfdən atışa dəstək verərək düşmənin taborunun ərazisində sızmağa başladı. Oradan bir QAZ-31 markalı maşının Sultanlı kəndi istiqamətine getdiyi gördülər. Bu, hücumun səviyyəsini də, düşmənin niyyətini də müəyyənləşdirməyə yardımçı oldu...

İki istiqamətdən hücumu məruz qalan, müqavimət əzmi qırılan, az sayda döyüşçünün hücumunu dayandırmağa gücü çatmayıan düşmən çoxlu sayda itki verdi.

Əmrin yerinə yetirildiyini məruzə etdilər...

İki bina var idi. Biri hərbi hissənin qərargahı, sinif otaqları, rəhbərliyin xidməti otaqları idi, digərində ailələr yaşayırmış. Binanın həyətində idman kompleksi, digər tərəfdə zirzəmidə təminat anbarı vardi. Düşmən buradan uzaqlaşdırılacağını güman etmirmiş...

Nələri var idisə, hər şeyi qoyub qaçmışdır. Həyətde çoxlu sayda kisələrdə kök, kələm, ət, toyuq vardı. Yeni getirilibmiş. Döyüşçülərimizin kinayeli baxışları kisələrdən yayınb qarşı tərəfe dikildi...

Düşmənin mövqə məğlubiyyəti, qaçması döyüşçülərimizin qələbə ruhunu kükredi. Şükürbəylidən əsən yellərin qanadlarının Zəfər gününəcən yorulmayağınə əminiyidilər...

Rəşid HÜSEYNOV,
əməkdar jurnalist

İdmən

Azərbaycan komandası "Böyük dəbilqə" turnirini iki medalla başa vurub

Tbilisidə keçirilən "Böyük dəbilqə" turnirini başa vurub.

Yarışın son günündə ağır çəkili cüdoçularımız Uşangi Kokauri (100 kilogramdan yuxarı) və Aslan Mirzəyev (100 kilogram) mübarizə aparıblar. A. Mirzəyev ilk qarşılaşmada Reda Nafvanı (Qəter) məglub etse də, özbəkstanlı rəqibi Muzaffarbek Turoboylə bacarmayıb. Diger cüdoçumuz, U. Kokauri isə Türkiye temsilçisi Cemal Erdoğana məglub olaraq mübarizəni dayandırib.

Bələliklə, Azərbaycan komandası yarışı iki bürünc medalla başa vurub. Belə ki, turnirin birinci günü kişilər arasında 60 kilogram çeki dərəcəsində yarışan Kəramət Hüseynov onaltıdən finalda Rodrigo Lopesi (Portuqaliya), səkkizdəbir finalda Ramazan Abdullayevi (Rusiya) mübarizədən kənarlaşdırısa da, dördədəbir finalda Tornine Tsjakadoea ilə qarşılaşmada məglub olub. Təsəlliverici görüşdə Mongolustan temsilçisi Ariunbold Enkhtayvana qalib gələn idmanımız bürünc medal uğrunda mübarizə aparmaq hüququ qazanıb. K. Hüseynov üçüncü yer uğrunda görüşdə rusiyalı Konstantin Simeonidis ilə qarşılaşmalı olsa da, rəqib zədə səbəbindən görüşdən imtina etdiyinə görə, cüdoçumuz qalib elan edilərək üçüncü yerə sahib olub.

Növbəti bürünc medallı isə komandamıza 87 kilogram çeki dərəcəsində mübarizə aparan Murad Fətiyev qazandırib. O, ardıcıl olaraq Din Gəmer (İsrail), Xose Mendiola (İspaniya) və Abdelrahman Məhəmmədi (Misir) mübarizədən kənarlaşdırısa da, dördədəbir finalda Toto Grigalaşvili (Gürcüstan) ilə qarşılaşmadan məglub ayrılib.

Təsəlliverici görüşdə Portuqaliyanı temsil edən Anri Egutidze qalib gələn idmanımız bürünc medal uğrunda kanadalı Antuane Valua-Forte ilə mübarizə aparıb. Rəqibi üzərində qələbə qazanan cüdoçumuz üçüncü yeri tutub.

Komandamız iki bürünc medalla 16-ci sırada qararlaşıb.

Bədii gimnastlarımız dünya kuboku yarışlarında daha bir medal qazanıblar

Bədii gimnastlarımız Bolqarıstanın paytaxtı Sofiyada yekunlaşan dünya kuboku yarışlarında daha bir medal qazanıblar.

Her iki çıxış programı üzrə finala vəsiqə qazanmış qrup hərəkətləri komandamız 3 halqa və 2 cüt gürzə bürünc medala sahib olublar. Zeynəb Hüməmətova, Darya Sorokina, Məryəm Səfərova, Ləman Əlimuradova və Yelizaveta Luzan bu dəfə fəxri kürsün üçüncü pilləsində yer alıb.

Xatırladaq ki, daha əvvəl komandamız çoxnövülü yarışlarında gümüş medal qazanıb.

Azərbaycan şahmatçısı Monteneqroda keçirilən daha bir turnirde uğurla çıxış edib

Monteneqroda təşkil olunan şahmat festivalı çərçivəsində keçirilən dəha bir turnirdə Azərbaycan temsilçisi Aydin Süleymanlı uğurla çıxış edib. Yarışda iştirak edən şahmatçılarımız 9 turdan 6,5 xal toplayaraq ikinci yeri tutub. Turnirin qalibi 8,5 xalla Türkiyə şahmatçısı Vahap Sanal olub.

Qeyd edək ki, şahmatçılarımız festival çərçivəsində bundan əvvəl keçirilmiş grossmeyster normali yarışda 5,5 xal toplayaraq üçüncü yeri tutub.

AZERTAC-in materialları əsasında

Baş redaktorun müavini

mayor
Mehməməd ƏLİYEV

Telefonlar

Baş redaktor: (012) 510-71-97 (faks);
Baş redaktorun müavini: (012) 510-64-27;
Məsul katib: (012) 510-71-98;
Məktublar söbəsi: (012) 510-64-28.

Ünvanımız

Bakı şəhəri, akademik
Şəfaət Mehdiyev küçəsi 144,
"Qızıl Şərq" hərbi şəhərciyi

Növbətçi